

Πού θα κριθεί το στοίχημα της ανάπτυξης

Αν διατρέξει κανείς σήμερα την εικόνα της πραγματικής οικονομίας, δύσκολα θα μπορούσε να αφομοιώσει ως ρεαλιστική την πρόβλεψη την οποία ενσωματώνει το προσχέδιο του προϋπολογισμού για ρυθμό ανάπτυξης 2,7% το επόμενο έτος. Κι όμως, η πρόβλεψη δεν ανήκει μόνο στην κυβέρνηση, για να υποστηρίξει κάποιος δύσπιστος ότι μπήκε στο προσχέδιο του προϋπολογισμού σε μια προσπάθεια ωραιοποίησης της κατάστασης. Την ίδια πρόβλεψη υιοθετεί η Κομισιόν, ενώ το ΔΝΤ έκανε ένα βήμα παραπέρα βάζοντας τον πήχη στο 2,8% του ΑΕΠ. Την ίδια ώρα, όμως, σειρά αναλυτών και επενδυτικών οίκων του εξωτερικού θεωρούν τις προβλέψεις αυτές τουλάχιστον αισιόδοξες.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Euro2day.gr έθεσε την ίδια ερώτηση, αν δηλαδή ο στόχος για ανάπτυξη 2,7% το 2017 κρίνεται ως ρεαλιστικός ή αισιόδοξος, σε τρεις Έλληνες οικονομολόγους. Ο ένας είναι κορυφαίο τραπεζικό στέλεχος, ο άλλος πρώην υπουργός Οικονομικών (ανέπτυξαν τις θέσεις τους υπό καθεστώς ανωνυμίας) και ο τρίτος είναι ο καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, Κώστας Μελάς.

Και οι τρεις χαρακτηρίζουν τις προβλέψεις αισιόδοξες, άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο. Κανένας δεν διαφωνεί ότι το 2017 θα γίνει το πέρασμα στην ανάπτυξη, εκτός εάν υπάρξουν μεγάλες ανατροπές. Η ελληνική οικονομία, έχοντας συμπίσει κατά περίπου 25% μετά από οκτώ χρόνια ύφεσης, με τη βάση σύγκρισης σε μια σειρά από δείκτες να διαμορ-

φώνεται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, φαίνεται έτοιμη να αντιδράσει ανοδικά. Σε καθεστώς ακραίας υπερφορολόγησης, όμως, και όταν έχουν ήδη αρχίσει να εφαρμόζονται (αθροιστικά στη διετία) πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα 3,9 δισ. ευρώ, το πρώτο ερώτημα το οποίο γεννάται είναι κατά πόσο μπορεί να θεωρηθεί βάσιμη η πρόβλεψη για αύξηση της κατανάλωσης κατά 1,8% το επόμενο έτος. Όπως επισημαίνει ο κ. Μελάς, σήμερα το ΑΕΠ βασίζεται σε ποσοστό 75% στην κατανάλωση (στην Ε.Ε ο μέσος όρος είναι 55%-57%). Με δεδομένο όμως ότι το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζόμενων το επόμενο έτος προβλέπεται να πιεστεί περαιτέρω, οι σημερινοί εργαζόμενοι φαίνεται δύσκολο να αυξήσουν την καταναλωτική δαπάνη.

Ο προϋπολογισμός όμως προβλέπει ότι παράλληλα, το επόμενο έτος, θα υπάρξει αποκλιμάκωση της ανεργίας κατά περίπου 1%. Οι νέοι εργαζόμενοι θα μπορούσε να ισχυρισθεί κανείς ότι θα σπρώξουν το βάρος της προβλεπόμενης αυξημένης κατανάλωσης. Και εδώ έρχεται η παράμετρος των επενδύσεων, για να αυξηθεί η απασχόληση και να μειωθεί η ανεργία. Το προσχέδιο ενσωματώνει πρόβλεψη αύξησης των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά 9,1%. Οι επενδύσεις, οι οποίες αποτελούν συνάρτηση της μεταβολής του ΑΕΠ, προβλέπεται από όλους όσοι ρωτήσαμε ότι θα αυξηθούν. Το μέγεθος της αύξησης είναι υπό συζήτηση. Για παράδειγμα, το επόμενο έτος προβλέπεται σημαντική αύξηση των επενδύσεων σε

μηχανολογικό εξοπλισμό, καθώς εξαιτίας των capital controls τα αποθέματα έχουν εξαντληθεί. Παράλληλα, το τελευταίο διάστημα παρατηρείται επιτάχυνση των κατασκευαστικών έργων.

Στο μέτωπο των εξαγωγών, το προσχέδιο προβλέπει αύξηση κατά 5,3% το επόμενο έτος (μετά από συρρίκνωση 6,3% φέτος). «Οι εξαγωγές είναι δύσκολο να συμβάλουν τόσο πολύ», εκτιμά ο κ. Μελάς, και συμπληρώνει ότι «σε μια οικονομία σαν την ελληνική, κινδυνεύεις να χάσεις τις θετικές επιδράσεις από την αύξηση των εξαγωγών, διότι το πιθανότερο είναι ότι θα αυξηθούν παράλληλα και οι εισαγωγές». Στο προσχέδιο, στο κεφάλαιο όπου αναλύονται οι μακροοικονομικοί και δημοσιονομικοί κίνδυνοι, αναφέρεται ως ένας κρίσιμος ενδογενής παράγοντας, «η αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που θα εξυγιάνει τα χαρτοφυλάκια των ελληνικών τραπεζών, επιτρέποντας την αύξηση της πιστωτικής επέκτασης προς την πραγματική οικονομία». Η πιστωτική επέκταση κινείται σε αρνητικό πεδίο τα τελευταία χρόνια. Το ερώτημα λοιπόν προς τον τραπεζίτη ήταν αν το 2017 προβλέπεται να ανοίξουν οι κάνουλες της χρηματοδότησης. «Οι κάνουλες είναι ανοιχτές, η δεξαμενή δεν έχει ρευστό», απάντησε λακωνικά, προσθέτοντας ότι η κατάσταση αυτή, υπό προϋποθέσεις, μπορεί να ανατραπεί. «Αν η Ελλάδα ενταχθεί στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, αν αρθούν τα capital controls, αν επιστρέψουν με γοργούς ρυθμούς καταθέσεις

στις τράπεζες, αν αρχίσουν οι τράπεζες να βγαίνουν στις αγορές με γeros ή ομόλογα, κάποια πιστωτική επέκταση θα υπάρξει», εκτιμά. Η ίδια πηγή εκτιμά ότι η αύξηση της κατανάλωσης κατά 1,8% το επόμενο έτος «δεν είναι απίθανο να συμβεί». Κατά την άποψή του, οι βαριές φορολογικές υποχρεώσεις ολοκληρώνονται στο τέλος του τρέχοντος έτους και τους πρώτους μήνες του επόμενου, αν στο μεταξύ επιβεβαιωθεί και η φθίνουσα πορεία της ανεργίας, τα νοικοκυριά θα μπορούσαν να αυξήσουν κατά τι την καταναλωτική τους δαπάνη. «Στο σημείο που βρισκόμαστε, τόσο χαμηλά, λίγο να αυξηθεί η κατανάλωση, η επίδραση είναι σημαντική», αναφέρει.

Ο πρώην υπουργός Οικονομικών προσεγγίζει το θέμα και από την πολιτική σκοπιά. «Δεν υποτιμώ ή αμφισβητώ τα οικονομικά μοντέλα. Τα οικονομικά μοντέλα όμως δεν μπορούν να προβλέψουν για παράδειγμα την παράμετρο Σκουρλέτη ή την παράμετρο Σπίρτζη», επισημαίνει, θέλοντας να αναδείξει την κρισιμότητα των επενδύσεων και των ιδιωτικοποιήσεων στο χτίσιμο των βάσεων επαναφοράς της οικονομίας σε τροχιά ανάπτυξης. Και στο μέτωπο αυτό, οι διαφοροποιήσεις υπουργών της κυβέρνησης είναι καταγεγραμμένες κατά καιρούς. «Ποιος θα έρθει να επενδύσει, όταν αλλάζουν διαρκώς οι φόροι και οι ασφαλιστικές εισφορές, ή καταγράφονται παλινδρομήσεις στην κυβέρνηση αναφορικά με τις ιδιωτικοποιήσεις και τις επενδύσεις;», σημειώνει. Ο ίδιος πάντως θεωρεί ότι από τις προβλέψεις του προσχεδίου, περισσότερες πιθανότητες επιβεβαίωσης έχει η προβλεπόμενη πτώση της ανεργίας. «Η ανεργία έχει επιδειξει... περιέργη συμπεριφορά», αναφέρει και η κοινή λογική θα έλεγε ότι σε μια οικονομία υπό διαρκή πίεση, η ανεργία θα ακολουθούσε ανοδική τροχιά. Η εξήγηση που δίνει έγκειται στο γεγονός ότι η μείωση της ανεργίας δεν συντελείται με θέσεις πλήρους απασχόλησης, αλλά με part time ή εκ περιτροπής απασχόληση, με χαμηλότερες αποδοχές και ενδεχομένως υποβουνομένη από τα capital controls, τα οποία φαίνεται να ανάγκασαν αρκετούς εργοδότες σε νομιμοποίηση της μέχρι πρότινος μαύρης εργασίας.

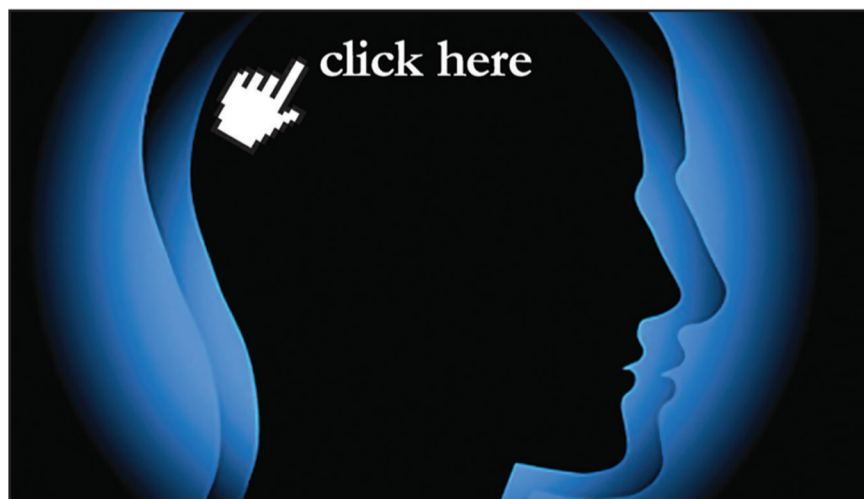
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

5/10/2016

Μέρα αποκόμισης κερδών η χθεσινή στο Χ.Α., που ακολούθησε την πτωτική διάθεση των κύριων διεθνών αγορών. Για ακόμα μία ημέρα περιορισμένες συναλλαγές και ο τζίρος, με περισσότερα από το ήμισυ να επικεντρώνεται στον τραπεζικό κλάδο και τις τέσσερις συστημικές τράπεζες. Μέτρια κίνηση για τις δεικτοβαρείς Coca Cola, ΟΤΕ, ΟΠΑΠ, μεγαλύτερη κινητικότητα σε ΔΕΗ, Τιτάν, ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Αεροπορία Αιγαίου, ΜΕΤΚΑ, ΕΛΛΑΚΤΩΡ.

Δείκτης	Τιμή	Μεταβολή
Γενικός Δείκτης	575,37	-0,66%
FTSE	1.527,64	-0,98%
FTSEM	724,67	-1,53%
Δείκτης Τραπεζών	652,32	-1,08%

Αξία συναλλαγών (σε ευρώ)	Μετοχές με άνοδο	35
18.948.871	Μετοχές με πτώση	55
Όγκος συναλλαγών (μετοχές)	Μετοχές αμετάβλητες	12
34.222.811	<small>*Απο τις μετοχές που έκαναν πράξεις</small>	



www.euro2day.gr

Οικονομική ενημέρωση
με υψηλό δείκτη νοημοσύνης

Γιατί σήμερα η ενημέρωση είναι πιο σημαντική από ποτέ.

EURO2day
Νωρίτερα - Έγκυρα